

Tato diplomová práce se zabývá jedním z nejvýznamnějších problémů moderních civilizací, kterým jsou návykové látky – drogy a jejich zneužívání. Tento problém má globální charakter, a je proto třeba řešit jej na globální úrovni a za spolupráce všech států, kterých se týká. V tomto ohledu hrají nemalou roli mezinárodní organizace a úmluvy, především OSN, jimiž se zabývám v kapitole 5., věnované mezinárodní spolupráci v oblasti zneužívání návykových látek. Tato spolupráce se následně projevuje v právních úpravách jednotlivých států. Naše právní úprava, jejíž jádro leží v z. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a v některých dalších právních předpisech, je předmětem výkladu v kapitole 6. Základní principy, avšak i některé podrobně upravené záležitosti technického charakteru (např. seznamy návykových látek) jsou tedy díky unifikujícím mezinárodním dohodám společné velkému množství států. Detaily právních úprav si státy však řeší sami, a to s přihlédnutím k tradicím a historickému vývoji v těchto zemích (charakteristika a historický vývoj drogové scény v ČR jsou popsány v kapitole 2). Jednotlivé úpravy mohou proto být i značně odlišné (srovnání naší právní úpravy s právní úpravou slovenskou obsahuje kapitola 7.). K boji proti zneužívání návykových látek však kromě tvůrců právních úprav přispívají i jiné složky společnosti, ať už jde o výzkumné pracovníky, lékařské instituty nebo různá občanská sdružení. Nezanedbatelnou úlohu hrají orgány prosazování práva, a to jak exekutivní (kriminologické aspekty související s problematikou návykových látek jsou uvedeny v kapitole 4.3.), tak soudní moci (vybrané případy judikatury uvádí kapitola 8 a dále kapitola 6.2.1., rozebírající právní úpravu návykových látek v našem trestním zákoníku, kde jsou jednotlivé judikáty organicky zařazeny do vlastního textu, zabývajícího se jednotlivými trestnými činy). Jedním z ústředních pojmů práce je pojem návyková látka či droga. Rozdělení návykových látek obsahuje kapitola 3. Stejně důležité jsou pro naši problematiku i některé jiné pojmy, které jsou popsány a definovány v kapitole 1. Problém zneužívání návykových látek ovlivňuje nejen zdraví jedince, ale má dalekosáhlé důsledky pro celou společnost. Ekonomické důsledky závislostí jsou uvedeny v kapitole 4.2., sociologické aspekty pak v kapitole 4.1. Moderním tématem doby je rovněž legalizace návykových látek a problematika tzv. měkkých drog (některé úvahy vztahující se k legalizaci drog obsahuje kapitola 9.). Specifická je rovněž problematika legálních

drog – především alkoholu a tabáku – a jejich úprava v jednotlivých zemích světa, a to především u alkoholu od více či méně přísnějších forem prohibice (Dánsko, Norsko, muslimské země, aj.) po legální užívání této návykové látky (s určitými omezeními) ve většině vyspělých zemích světa. Alkoholem a tabákem se zabývá kapitola 3.4.

Věřím, že tato práce přehlednou formou poskytne případnému čtenáři ucelený pohled na problematiku zneužívání návykových látek a v případě jeho zájmu ho nasměruje k dalším možným zdrojům informací týkající se daného tématu.